

EBH/141/2015

Év

2015

Védett tulajdonság:

Anyaság (terhesség), apaság

Diszkrimináció területe

Foglalkoztatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

Kérelmező az egyenlőbánásmód-referens közreműködésével benyújtott panaszában arra hivatkozott, hogy az eljárás alá vont cég munkaerő kölcsönzés céljából, 90 nap próbaidő kikötésével foglalkoztatta eladó munkakörben, és a határozatlan idejű munkaviszonyát azonnali hatállyal, próbaidő alatt megszüntette. Kérelmező beadványában kifejtette, hogy álláspontja szerint a munkaviszonya megszüntetésére egyértelműen a terhessége - és az azzal összefüggésben álló táppénzes állományba vétele - miatt került sor.

Kérelmező a panaszával összefüggésben munkaügyi pert is indított a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt, amelyre tekintettel a hatóság az eljárást felfüggesztette. A bíróság eljárásában kérelmező munkaviszonyát helyreállította. A hatóság folytatta az eljárását és megállapította, hogy kérelmező az általa csatolt - a várandósságát alátámasztó - ambuláns lap alapján a munkaviszonyának megszüntetése időpontjában rendelkezett az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) 8. § I) pontjában meghatározott védett tulajdonsággal, valamint hátrányként értékelte a határozatlan idejű munkaviszonyának a próbaidő alatti megszüntetését.

A hatóság a döntésében rámutatott arra, hogy nem tartozik a hatóság hatáskörébe annak vizsgálata, hogy a kérelmező munkaviszonyának megszüntetésére a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 65. § (5) bekezdésére figyelemmel jogszerűen került-e sor, ugyanakkor az Ebktv. 8. § I) pontja alapján a hatóság előtti eljárásban vizsgálható, hogy a jogviszony próbaidő alatti megszüntetésével a munkáltató közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított-e meg, és erre tekintettel az, hogy kérelmező munkaviszonyának megszüntetésére terhessége miatt került-e sor.

A hatóság a határozatában hivatkozott az Alkotmánybíróság a 17/2014. (V.30.) határozatára is, amelyben az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az Alaptörvény már a Nemzeti hitvallásban kifejezte elkötelezettségét az együttélés legfontosabb kereteit képező család és a nemzet mellett, valamint az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése ennek megfelelően rögzíti a család, mint nemzet fennmaradása alapjának védelmét, a (2) bekezdés pedig a gyermekvállalás támogatásának a kötelezettségét. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a fenti rendelkezések – Alaptörvény L) cikk (1) és (2) bekezdésére figyelemmel – megalapozzák az állam gyermekeket vállaló nők védelmére vonatkozó intézményvédelmi kötelezettséget, és az Alaptörvény által előírt állami intézményvédelmi kötelezettséget további jogszabályok konkretizálják. A hatóság a döntésében kiemelte, hogy ugyan az Mt. 79. § (1) bekezdés a) pontja alapján a munkáltató azonnali hatályú felmondással - indokolás nélkül - megszüntetheti a munkaviszonyt a próbaidő alatt, azonban tekintettel arra, hogy az Ebktv. védelemben részesíti a gyermeket vállaló nőket, amennyiben az eljárás alá vont munkáltató kérelmező várandósága miatt szüntette meg a foglalkoztatási jogviszonyt, intézkedésével az Ebktv. 8. § I) pontja alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg.

A hatóság a döntése meghozatala során, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont az eljárás során nem nyilatkozott, és bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, a tényállást a kérelmező nyilatkozatában foglaltakra alapította. Az eljárás alá vontat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) alapján az eljárás során az ügyfél jogai illették meg, és a Ket. 51. § (1) bekezdése alapján az ügyfélnek joga van ahhoz, hogy az eljárás során nyilatkozatot tegyen, vagy a nyilatkozattételt megtagadja. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont az eljárás során a nyilatkozattétel lehetőségével nem élt, és a kérelmező által előadottakat nem vitatta, valamint nem adta okát a munkaviszony próbaidő alatt történő megszüntetésének, az Ebktv. 19. § (2) bekezdése, valamint a 22. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem mentette ki magát. A hatóság a rendelkezésre álló iratok alapján összességében arra a meggyőződésre jutott, hogy kérelmező munkaviszonyának a megszüntetésére terhessége miatt került sor.

A hatóság az eljárás alá vontnak megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, és elrendelte a jogerős és végrehajtható - az eljárás alá vont adatainak kivételével - anonimizált határozatának a hatóság www.egyenlobanasmod.hu internetes oldalán történő nyilvános közzétételét 30 nappal, továbbá 300.000,- Ft bírság megfizetésében marasztalta.

A hatóság a szankció alkalmazásánál figyelembe vette, hogy kérelmező emberi méltóságát, egzisztenciális helyzetét egyaránt sértette az eljárás alá vont, mert azt követően, hogy tudomást szerzett kérelmező várandósságáról, rövid időn belül, azonnali hatállyal a próbaidő alatt megszüntette a munkaviszonyát. A hatóság a döntés meghozatalakor figyelemmel volt arra is, hogy egy munkáltatónál a próbaidő alatt történő, azonnali hatályú, indokolás nélküli felmondást olyan szempontokra alapítani, amely indokolatlanul kirekeszti a várandós nőket a munka világából, a munkavállalás és a családi élet összeegyeztetése elősegítésének elve szempontjából aggályos, és nem csak a hazai, hanem a nemzetközi normákkal is ellentétes. A hatóság a különböző szankciók egymás mellett történő alkalmazásával a jogsértés súlyosságára kívánta felhívni a figyelmet, amelynél figyelembe vette, hogy az elbocsájtás veszélyeztetheti a várandós munkavállaló pszichikai és fizikai helyzetét, és éppen a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI törvény (Csvt.) preambulumban megfogalmazott azon elvvel szemben hat, hogy a gyermekvállalás nem eredményezheti a család szegénységbe süllyedését. A hatóság a pénzbírság összegének megállapítása során figyelembe vette az eljárás alá vont anyagi helyzetét, és azt, hogy vele szemben elmarasztaló döntés meghozatalára korábban nem került sor. A hatóság figyelemmel volt továbbá a kérelmezőt ért hátrány súlyára, miszerint terhességének veszélyeztetett voltára tekintettel a szülést megelőzően már nem tudott volna munkát vállalni.

A határozat bírósági felülvizsgálatát egyik fél sem kérte.

2015. július